

КАФЕДРА ПРАВОСУДДЯ
юридичного факультету
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Контактна інформація

Адреса:
58000 м. Чернівці,
вул. Університетська,

Телефони:
+3 (0372) 58-47-56, (050) 661-27-70

Факс: (0372) 58-47-56

Електронна адреса: pravosyd@ukr.net

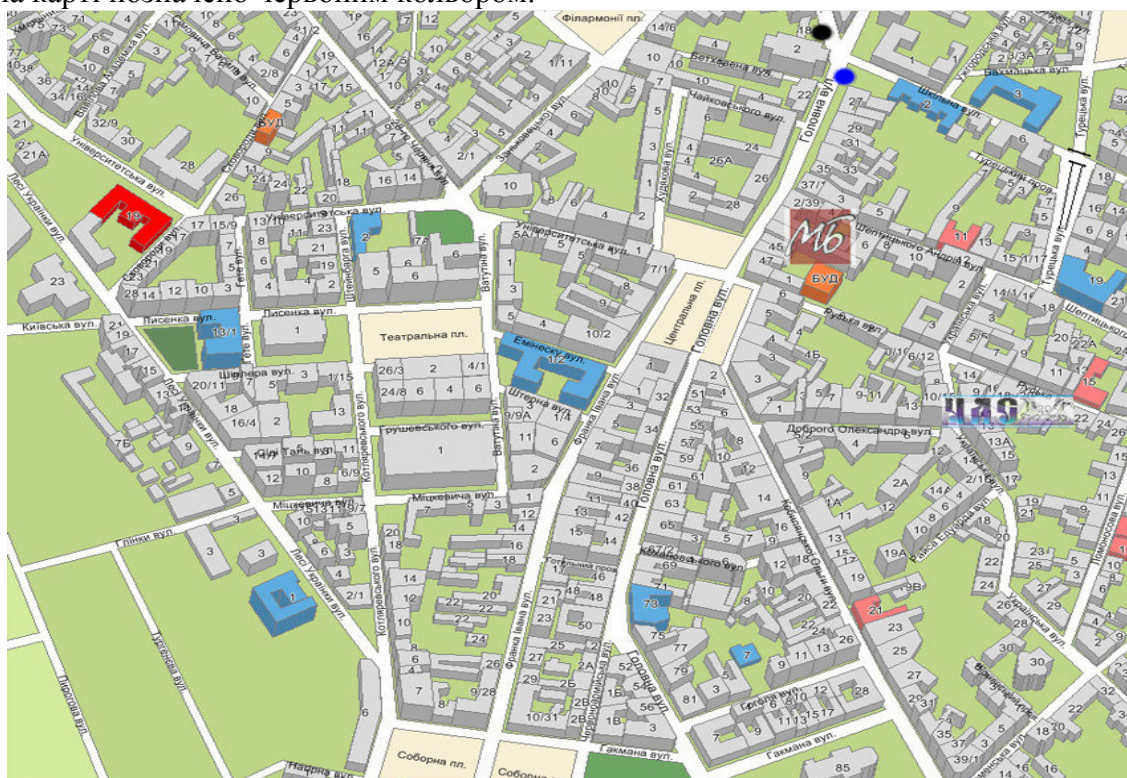
Розташування.

Корпус університету № 2, I-й поверх, аудиторії № 222-225.

Як проїхати.

Від тролейбусної зупинки біля залізничного вокзалу необхідно проїхати тролейбусами №№ 3, 5 у напрямку **центра міста** до зупинки «Шкільна», яка на карті позначена чорним колом. Звідти пішки можна дійти до приміщення юридичного факультету, місце розташування якого на карті позначено червоним колом.

Від тролейбусної зупинки «Автовокзал» необхідно проїхати на тролейбусі № 3 в напрямку **центра міста** до зупинки «Шкільна», яка на карті позначена синім колом. Звідти пішки можна дійти до приміщення юридичного факультету, місце розташування якого на карті позначено червоним кольором.

Історія кафедри

Кафедра правосуддя була створена і почала функціонувати у складі юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича з 1 вересня 2004 року. Завідувачем кафедри було обрано доц. Гетманцева Олександра Валентиновича, який очолює кафедру по даний час. Створення кафедри правосуддя було продиктовано необхідністю формування і підготовки кваліфікованих науково-педагогічних працівників Чернівецького регіону у сфері цивільного, кримінального, господарського і адміністративного судочинства, нотаріату, виконавчого провадження, адвокатури.

На кафедрі у різний час працювали відомі науковці і практики: Заслужений юрист України **Огородник А.П.** (нині голова Чернівецького окружного адміністративного суду), **Патрюк М.В.** (нині заступник голови судової палати у цивільних справах Верховного Суду України), **Марчак В.Я.** (нині суддя Апеляційного суду у Чернівецькій області, доктор юридичних наук), **Перепелюк В.Г.** (нині помічник судді Конституційного Суду України, кандидат юридичних наук), **Єфтенєв О.Г.** (нині суддя Хотинського районного суду в Чернівецькій області, кандидат юридичних наук), **Федіна А.В.** (суддя Першотравневого районного суду міста Чернівці, кандидат юридичних наук), **Осіпова І.І.** (нині нотаріус м.Чернівці).

У складі кафедри правосуддя працює «Юридична клініка», яка була створена у 2006 році при підтримці фонду «Відродження». Керівником юридичної клініки є к.ю.н. **Дергач Леонід Валентинович**. Прийом громадян ведеться студентами, які беруть участь у клінічному проекті, з понеділка по п'ятницю з 10.00 до 16.00 год. Юридична допомога надається безкоштовно. Підтримує відносини з Чернівецьким міським управлінням юстиції, з Чернівецькою міською радою, з відділом сім'ї та молоді та іншими громадськими організаціями міста Чернівці. Для консультативного та методичного керівництва студентами у ході надання правової допомоги громадянам у штаті юридичної клініки залучаються усі викладачі кафедри: Вони здійснюють підготовку консультантів та організацію надання консультації в кримінальному, цивільному та адміністративному процесі.

Студенти юридичної клініки неодноразово успішно представляли клініку ЧНУ ім. Юрія Федьковича на Всеукраїнських студентських змаганнях з цивільного процесу. За весь період діяльності юридичної клініки студентами-консультантами та викладачами-кураторами було надано правову допомогу майже 1000 громадянам. З більшості звернень про допомогу було складено позовні заяви, заперечення та інші документи з цивільного та адміністративного права.

Фінансування юридичної клініки здійснюється за рахунок коштів ЧНУ ім. Юрія Федьковича, грантів міжнародних та українських організацій, благодійних внесків громадян і організацій та інших джерел, незаборонених чинним законодавством України.

Викладацький склад кафедри (2012 рік):

Завідувач кафедри
Гетманцев Олександр
Валентинович
к.ю.н., доцент

Музика Анатолій Ананійович
д.ю.н., професор
(внутрішній сумісник)

Фурса Світлана
Ярославівна
д.ю.н., професор
(зовнішній сумісник)

Черновський Олексій
Костянтинович
к.ю.н., доцент

Чебан Вікторія
Миколаївна
к.ю.н., доцент

Тарануха Віра Петрівна
к.ю.н., доцент

Кондрат'єва Людмила
Анатоліївна
к.ю.н., доцент

Мельничок Володимир
Михайлович
к.ю.н., доцент

Паскар Ауріка
Лазорівна
к.ю.н., доцент

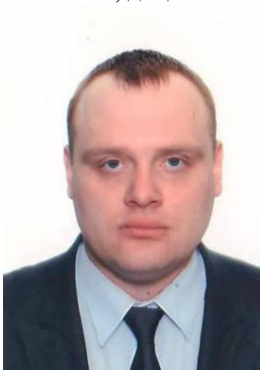
Кіряк Оксана Василівна
к.ю.н., доцент

Татулич Ірина Юріївна
к.ю.н., доцент

Дергач Леонід
Валентинович
к.ю.н., доцент

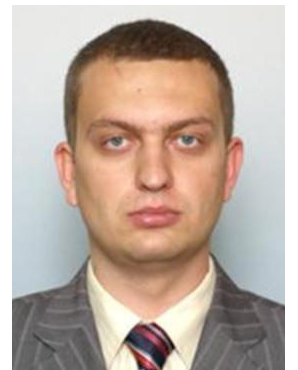
Скуляк Ігор
Анатолійович
к.ю.н., доцент

Цибуляк-Кустевич Анна
Степанівна
асистент

Кушнір Неля
Миколаївна
асистент

Гордєєв Віталій
Володимирович
к.ю.н., доцент

Гетманцев Максим
Олександрович
асистент

Бутирська Ірина
Анатоліївна
асистент

Ткаченко Світлана
Івнівна
асистент

Кімчинська Сабіна
Василівна
асистент

Сажина Діана
Іванівна
старший лаборант

Ковальчук Тетяна Вікторівна
лаборант

Науково-дослідна тема кафедри.

«Проблеми розвитку і вдосконалення процесуального законодавства в Україні»
(номер державної реєстрації 0105 U 002887)

Кафедра правосуддя спільно з Апеляційним судом у Чернівецькій області провела чотири всеукраїнських науково-практичних та міжнародних науково-практичних конференцій:

1. Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 200 – річчю Крайового суду Буковини: «Судово-правова реформа в Україні: проблеми та перспективи» (26-28 травня 2004 року, м. Чернівці).
2. Всеукраїнська науково-практична конференція: «Українське правосуддя: здобутки та перспективи» (16 травня 2008 року, м. Чернівці).
3. Всеукраїнська науково-практична конференція: «Незалежний суд – гарантія захисту прав та законних інтересів людини і громадянина» (30 травня 2009 року, м. Чернівці).
4. IV Міжнародна науково-практична конференція «Філософські, методологічні, соціологічні та психологічні проблеми права» (28-29 травня 2011 року, м. Чернівці)

Підготовка науково-педагогічних кадрів.

За час існування кафедри кандидатські дисертації захистили:

Зі спеціальності 12. 00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право:

Кондрат'єва Людмила Анатоліївна «Судовий захист неповнолітніх осіб у цивільному процесі України» (2006 рік). Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.**

Задорожна Світлана Михайлівна «Автономія сторін в міжнародному приватному праві» (2006 рік) нині доцент кафедри міжнародного права. Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.**

Кіріяк (Підлубна) Оксана Василівна «Норма цивільного процесуального права: поняття, межі дії та реалізація в цивільному судочинстві» (2007 рік). Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.**

Паскар Ауріка Лазорівна «Цивільні процесуальні правовідносини: структурно-функціональний аналіз» (2009 рік).. Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.**

Татулич Ірина Юріївна «Цивільна процесуальна форма в суді першої інстанції України» (2011 рік). Науковий керівник – к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.**

Крім вищезазначених осіб за час існування кафедри кандидатські дисертації за іншими спеціальностями захистили:

Гордєєв Віталій Володимирович «Доказування в адміністративних справах, пов'язаних з виборчим процесом» - 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право; 2009 рік;

Скуляк Ігор Анатолійович «Нормативно-правове регулювання діяльності органу дізнання в Україні» - 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика;судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність; 2009 рік;

Черновський Олексій Костянтинович «Юридико - психологічні особливості розгляду кримінальної справи в суді першої інстанції» - 19.00.06 – юридична психологія; 2010 рік;

Федіна Аліна Василівна «Юридико-психологічні особливості попереднього розгляду кримінальної справи суддею» - 19.00.06 – юридична психологія; 2010 рік;

Дергач Леонід Валентинович «Розслідування вимагань, вчинених організованими злочинними групами, у сучасних умовах» - 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність; 2011 рік;

Татулич Ірина Юріївна «Цивільна процесуальна форма в суді першої інстанції в Україні» - 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право; 2012 рік;

У 2010 році викладач кафедри Марчак В.Я. захистив дисертацію доктора юридичних наук на тему: «Юридико-психологічний зміст обмеженої осудності» 19.00.06 – юридична психологія; 2010 рік;

Наукові здобутки студентів кафедри.

Студентський науковий гурток кафедри правосуддя «Процесуальні студії» об'єднує 30 учасників, а їх досягнення: отримані нагороди у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, Всеукраїнських та міжнародних конкурсах, студентських наукових робіт – участь у X Всеукраїнських змаганнях з Господарського права та процесу ім. проф. С.З. Михайліни, м. Донецьк, Донецький національний університет – призери Білоус Л.С., Біцукова Н.Б. (студенти IV-го курсу денної форми навчання).

Студентським науковим гуртком «Процесуальні студії» підготовлено до друку **Збірник студентських наукових праць процесуально-правової тематики. Випуск 2. / Відп. за вип. к.ю.н., доц. В.П. Тарануха. – Чернівці: Рута, 2009. – 92с.**

17-18 листопада 2011 року на базі юридичного факультету Чернівецького Національного університету імені Юрія Федьковича проведена I Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених, аспірантів та студентів «Право на життя: аспекти реалізації». Учасниками конференції стали викладачі кафедри правосуддя та 44 студенти з понад 10 ВУЗів України.

Наукові та навчально-методичні публікації викладачів кафедри.

Протягом останніх років науковцями кафедри опубліковано:

Монографії, навчальні посібники, підручники:

1. Цивільний процес України: Академічний курс: підруч. для студ. юрид. спец вищ. навч. закл. / за ред. С.Я. Фурси. – (у співавторстві **Гетманцев О.В.**, Фурсою С.Я., Фурсою Є.І., Щербак С.В., Лазько Г.З., Ясинок М.М., **Паскар А.Л.**) – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2009. – 848 с.

2. **Марчак В.Я.** Використання спеціальних психологічних знань у досудовому слідстві.- Монографія. – Чернівці: Рута, 2005. – 152с.
3. Кошинець В.В., **Марчак В.Я.** Спеціальні психологічні знання в кримінальному процесі: теоретичні засади та практичні проблеми. Навчальний посібник. – Чернівці: Рута, 2007. – 216с.
4. **Марчак В.Я.**, Руляков В.І. Проблемні питання, які виникають під час розгляду судами кримінальних справ, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Навчально – метод. посібник. Чернівці: 2007р. – 112с.
5. **Марчак В.Я.**, Руляков В.І. Особливості розгляду кримінальних справ щодо неповнолітніх і застосування до них примусових заходів виховного характеру. Навчально – методичний посібник. Чернівці: 2007р. – 136с.
6. **Тарануха В.П.** Адміністративне судочинство в Україні: Навчальний посібник у схемах. – ч.1. – Чернівці: Рута, 2008. – 80с.
7. Колпаков В.К., **Гордєєв В.В.** Теорія і практика адміністративного судочинства: Монографія. / Чернівці «Місто», 2011. - 384с.
8. Колпаков В.К., **Гордєєв В.В.** Юрисдикція адміністративних судів. Монографія. В 2-х книгах. Книга 1. – Х.: Харків юридичний, 2011. - 352 с.
9. Колпаков В.К., **Гордєєв В.В.**, Сопілко І.М. Процесуальний примус в адміністративній відповідальності. Монографія. - Х.: Харків юридичний, 2011. - 416с.
10. Колпаков В.К., **Гордєєв В.В.** Юрисдикція адміністративних судів. Монографія. В 2-х книгах. Книга 2. – Х.: Харків юридичний, 2011. - 328с.
11. Колпаков В.К., **Огородник А.П.**, Ватаманюк Р.В., **Гордєєв В.В.** Підсудність в адміністративному судочинстві: Методичні рекомендації. – Чернівці, видавництво «Золоті литаври», 2011р. - 128с.
12. **Паскар А.Л.** Адвокатура України: навч.-метод.посібник. / Чернівці: Чернівецький нац.ун-т, 2011. - 128с.
13. **Дергач Л.В.**, **Кушнір Н.М.** Кримінальне процесуальне право України: навчально-методичний посібник / Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 116с.
14. **Марчак В.Я.** Обмежена осудність: психолого-правовий зміст. – Чернівці: Чернівецький нац.ун-т., 2010. - 400с.
15. Психологія судового розгляду кримінальних справ: / М.В. Костицький, **В.Я Марчак**, **О.К. Черновський**, **А.В. Федіна**. – Чернівці: Чернівецький нац. ун.-т, 2010.- 400с.
16. Колпаков В.К., **Черновський О.К.**, **Гордєєв В.В.** «Порушення правил дорожнього руху: колізійність новел і правове регулювання: Монографія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010р. – 328с.
17. Колпаков В.К., **Огородник А.П.**, **Гордєєв В.В.**, Кочетков Ю.В. К 615 «Контроль за захистом населення від наслідків аварії на ЧАЕС [Текст]: Монографія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. - 320с.
18. Колпаков В.К., **Гордєєв В.В.** Адміністративно-деліктний процес. Навч.посібник. – Х.: Харків Юридичний, 2012-228с. (рекоменд. Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України. Протокол №1/11-6437 від 8 травня 2012р.).
19. Цивільний процес України Курс лекцій для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. М.М.Ясинок – (**Гетманцев О.В.** Глава1,4,5,6,14). – Х., 2012р., – 486с.

Публікації викладачів кафедри у провідних юридичних журналах України:

Гетманцев О.В. Розвиток цивільного процесуального законодавства і науки цивільного процесуального права у період з 1917 по 1941 р.р. Юридична Україна № 6 (18),

С. 49-56.; **Підлубна О. В.** Реалізація норм Цивільного процесуального права // Юридична Україна. – 2007. – № 7. – С. 78-82.; **Паскар А.Л.** Єдність і взаємозв'язок цивільних процесуальних правовідносин // Юридична Україна. – 2005. – № 10. – С. 60 – 63; **Татулич І.Ю.** Особливості цивільної процесуальної форми // Юридична Україна, 10(46) / 2006. – С.66-70.; **Скуляк І.А.** Історія розвитку дізнання // Право України. – 2008. – №6. – С.144-148.; **Дергач Л.В.** Криміналістична характеристика вимагань, вчиненими організованими злочинними групами // Юридична Україна. – 2007. – №9. – С. 67-72.; **Марчак В.Я.** Критерії обмеженої осудності // Право України. – 2007.№6. – С. 107-111.; **Марчак В.Я.** Методика та методологія дослідження обмеженої осудності // Право України. – 2007. №8. – С. 92-96.; **Марчак В.Я.** Деякі дискусійні питання, які виникають при визнанні судом особи обмежено осудною // Право України. – 2008. – №2. – С.70-75.; **Тарануха В.П.** Прогалини в праві: поняття, сутність, способи їх усунення та подолання // Юридична Україна, 2009. – № 2. – С.15-19.; **Гордєєв В. В.** Теоретичні основи доказів і доказування в адміністративному судочинстві // Юридична Україна. – 2007. – №9. – С.30-32.; **Гордєєв В. В., Черновський О.К.** Поняття і зміст пояснень сторін, третіх осіб, їхніх представників як засобу доказування в адміністративному судочинстві у справах, пов'язаних із виборами та виборчим процесом // Право України. – 2008. – №10. – С.38-43.; **Гураленко Н.А.** Принципи цивільного процесу: поняття та особливості // Юридична Україна. – 2006. – № 9. – С. 71-74.; **Гураленко Н.А.** Основні концептуальні підходи до розуміння категорії «джерело права» // Юридична Україна. – 2007. – № 6. – С.13-18.; **Гордєєв В.В.** «Реалізація принципу рівності в адміністративних процесуальних правовідносин». – Право України. 2010. - №11.; **Гетманцев О.В., Гетманцев М.О.** Дія в часі нормативно-правових актів, що застосовуються судом при здійсненні правосуддя в цивільних справах. – Юридична Україна. 2010.- №6.- 64с.

Викладачами кафедри правосуддя забезпечуються наступні нормативні курси і спецкурси:

Завідувач кафедри правосуддя, к.ю.н., доцент **Гетманцев О.В.** на ОКР «**Бакалавр**» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «**Цивільне процесуальне право України**», та ОКР «**Спеціаліст**» проводить практичні заняття з спецкурсу «**Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ**» і здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних робіт.

Професор, д.ю.н. **Фурса С.Я.** на ОКР «**Спеціаліст**» читає лекції зі спецкурсу «**Представництво в цивільному процесі**», здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних робіт.

Професор, д.ю.н. **Музика А.А.** на ОКР «**Спеціаліст**» проводить лекційні заняття з дисциплін «**Виконавче провадження**» та «**Провадження досудового слідства в Україні**».

Доцент, к.ю.н. **Тарануха В.П.** на ОКР «**Бакалавр**» читає студентам лекції з курсу «**Адміністративне процесуальне право**», проводить практичні заняття з курсу «**Складання процесуальних документів з адміністративних справ**», семінарські заняття зі спецкурсу «**Провадження в адміністративному судочинстві**», а на ОКР «**Спеціаліст**» проводить лекційні заняття з спецкурсу «**Адміністративно-юрисдикційні провадження**», здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних робіт.

Доцент, к.ю.н. **Кондрат'єва Л.А.** на ОКР «**Бакалавр**» читає лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «**Цивільне процесуальне право України**», а на ОКР «**Спеціаліст**» читає лекції зі спецкурсу «**Актуальні питання цивільного процесу України**», проводить семінарські заняття з «**Судової риторики**», здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних кваліфікаційних робіт.

Доцент, к.ю.н. **Кіріяк О.В.** на ОКР «**Бакалавр**» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «**Цивільне процесуальне право України**» та проводить спецсемінарські заняття з дисциплін «**Цивільне процесуальне**

право зарубіжних країн» та «Основи професійної діяльності суддів», а на ОКР «Спеціаліст» читає семінарські заняття з дисципліни «Перегляд судових рішень», а також здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних кваліфікаційних робіт.

Доцент, к.ю.н. **Паскар А.Л.** на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з курсу «Теорія юридичного процесу» та «Судові та правоохоронні органи України» та проводить спецсемінарські заняття з спецкурсу: «Судоустрій України», здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних робіт.

Доцент, к.ю.н. **Чебан В.М.** (суддя Першотравневого районного суду м. Чернівці) на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Судові та правоохоронні органи України».

Доцент, к.ю.н. **Мельничок В.М.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Кримінальне процесуальне право України».

Доцент, к.ю.н. **Черновський О.К.** (голова Апеляційного суду у Чернівецькій області) на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Кримінальне процесуальне право України».

Доцент, к.ю.н. **Гордєєв В.В.** (помічник судді Апеляційного суду Чернівецької області) на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Адміністративне процесуальне право України», проводить практичні заняття з курсу «Складання процесуальних документів з адміністративних справ», на ОКР «Спеціаліст» читає лекції з спецкурсу «Адміністративно-деліктний процес».

Доцент, к.ю.н. **Дергач Л.В.** на ОКР «Бакалавр» забезпечує читання лекцій та проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Кримінальне процесуальне право України» та проводить практичні заняття з курсу «Складання процесуальних документів з кримінальних справ», на ОКР «Спеціаліст» та читає лекції зі спецкурсу «Актуальні питання кримінального процесу», а також здійснює наукове керівництво написанням студентами дипломних робіт.

Доцент, к.ю.н. **Скуляк І.А.** (суддя, заступник голови Першотравневого районного суду м. Чернівці) на ОКР «Бакалавр» читає студентам лекції з нормативного курсу «Кримінальне процесуальне право України».

Доцент, к.ю.н. **Татулич І.Ю.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Цивільне процесуальне право України», проводить практичні заняття з курсу «Складання процесуальних документів з цивільних справ», проводить семінарські заняття зі спецкурсу «Нотаріат України», на ОКР «Спеціаліст» проводить семінарські заняття з спецкурсу «Окреме провадження у цивільному судочинстві».

Асистент **Кушнір Н.М.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативних курсів «Цивільне процесуальне право України», «Кримінальне процесуальне право України», а також проводить практичні заняття з курсу «Складання процесуальних документів з кримінальних справ».

Асистент **Кімчинська С.В.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативного курсу «Адміністративне процесуальне право», проводить семінарські заняття зі спецкурсу «Процесуальні діяльність правоохоронних органів», проводить практичні заняття з курсу «Складання процесуальних документів з адміністративних справ».

Асистент **Гетманцев М.О.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативної курсу «Цивільне процесуальне право України», проводить практичні заняття з курсів «Складання процесуальних документів з адміністративних справ» та «Складання процесуальних документів з цивільних справ»

Асистент **Бутирська І.А.** на ОКР «Бакалавр» проводить семінарські заняття з нормативних курсів «Судові та правоохоронні органи України», «Теорія юридичного

процесу», «Кримінальне процесуальне право України», проводить семінарські заняття з спецкурсу «Господарське процесуальне право».

Співробітництво кафедри з іншими навчальними закладами освіти.

Кафедра правосуддя підтримує постійні прямі зв'язки з аналогічними кафедрами Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Прикарпатського університету імені Стефаніка, Одеською національною юридичною академією, Сімферопольським національним університетом.

Кафедра правосуддя співпрацює з Інститутом Левіта (США) за проектом «The BUILD Initiative». В проекті беруть участь студенти 3-5 курсів (25 осіб). Загальне керівництво від кафедри здійснює к.ю.н., доцент Тарануха В.П., фінансування проекту здійснюється за рахунок Інституту Левіта (США). **The BUILD Initiative** («Побудова незалежності та продовження демократичних традицій в Україні») – проект Інституту Левіта (США) для міжнародного розвитку. З 2011 року підтримуються зв'язки з Яським університетом (м. Ясси, Румунія).

У рамках співпраці за проектом «Erasmus Mundus» - «EMERGE» доцент кафедри, к.ю.н. **Паскар А.Л.** з 1 жовтня по 30 листопада 2012 року читає лекції румунською мовою для студентів Яського університету.

Практична робота кафедри.

Викладачі кафедри: Гетманцев О.В., Кондрат'єва Л.А., Мельничок В.М. здійснюють адвокатську діяльність.

На кафедрі функціонує бібліотека (класична, електронна), яка нараховує близько 200 джерел.

Перспективний план
розвитку кафедри правосуддя юридичного факультету Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича на 2011-2020 рр., затверджений на засіданні
кафедри
3 січня 2012 р., протокол № 7;
уточнений на засіданні кафедри 27 серпня 2012 р., протокол №1.

Розділ і № п/п заходу Прембула	Зміст заходу	Відмітка про виконання
Розділ 1.	<p>Останні роки кафедри ознаменувалися формуванням якісного кадрового потенціалу. Кафедра сприятиме тому, щоб на ній працювали лише викладачі з науковими ступеннями і науковими званнями. Найважливішими завданнями стають підготовка докторських та кандидатських дисертацій та підвищення ефективності викладання дисциплін кафедри. Виходячи з «Концепції вдосконалення правничої (юридичної) освіти для фахової підготовки правника (юриста) відповідно до європейських стандартів вищої освіти і правничої (юридичної) професії на юридичному факультеті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та розвитку факультету», кафедра планує:</p>	
	Розвиток кадрового потенціалу кафедри.	
	1.1. Продовжити планомірну роботу по збільшенню питомої ваги викладацького складу кафедри з науковими ступеннями та вченими званнями за профілем навчальних дисциплін, що забезпечуються кафедрою. З цією метою доцентам, асистентам, аспірантам та пошукувачам кафедри захистити чотири докторських та не менше 7 кандидатських дисертацій.	
	Докторські дисертації	
	2013 рік. Захист докторської дисертації доцентом Гетманцевим О.В. «Теоретико-методологічні основи цивільного процесуального права України».	
	2016 рік. Захист докторської дисертації доцентом Таранухою В.П. «Адміністративно-судова процесуальна правова форма».	
	2018 рік. Захист докторської дисертації доцентом Паскар А.Л. «Зміст і структура цивільного процесуального судочинства України».	
	2020 рік. Захист докторської дисертації доцентом Кіріяк (Підлубна) О.В. «Правозастосовча діяльність суду в цивільному судочинстві України».	
	Кандидатські дисертації	
	2012 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом Татулич І.Ю. «Цивільна процесуальна форма в суді першої інстанції України».	Виконано
	2013 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри Гетманцевим М.О. «Речові докази в цивільному	

судочинстві України».

2014 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Кушнір Н.М.** «Судові помилки суду першої інстанції в цивільному процесі України»

2014 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Цибуляк-Кустевич А.С.** «Мирова юстиція в Україні».

2015 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Ткаченко С.І.** «Принцип рівності сторін в цивільному судочинстві України».

2015 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Кімчинської С.В.** «Захист прав неповнолітніх із трудових правовідносин в порядку цивільного судочинства України».

2017 рік. Захист кандидатської дисертації асистентом кафедри **Бутирської І.А.** «Судова практика як джерела цивільного процесуального права України».

У 2014 році заплановано відкрити на кафедрі магістратуру, відповідно стаціонарної та заочної форм навчання.

Розділ 2.

Розвиток фундаментальної науки на кафедрі.

Відповідно до кафедральної науково-дослідної теми «Тенденція вдосконалення процесуального законодавства: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні» сконцентрувати творчі зусилля колективу кафедри на найближчі десять років у напрямку поглибленого вивчення, аналізу і науково-практичного обґрунтування законодавчих реформ у сфері кримінального, цивільного і адміністративного процесів та правозастосовної діяльності судових органів України. Це в свою чергу включає вирішення і обґрунтування фундаментальних проблем в науках кримінального процесуального, цивільного процесуального, адміністративного процесуального права України, пов'язаних із запровадженням нових методологічних підходів у розв'язанні основних наукових проблем у даних галузевих науках. Особливого значення надати дослідженню загальних питань у контексті інтеграційних процесів цивільного, адміністративного і господарського судочинства і створення загального кодифікаційного акту «Основи судочинства в Україні», а в науці обґрунтування включення до переліку основних базових дисциплін для студентів юридичних факультетів «Основи процесуального права», розробити програму і здійснити її навчально-методичне забезпечення.

В Україні продовжується судово-правова реформа в сфері судоустрою, закладається правовий фундамент для організації та діяльності судів загальної юрисдикції, адміністративних та господарських судів. Формування судової системи супроводжується створення альтернативних судових форм захисту прав, свобод, інтересів особи і держави, серед яких найперспективнішого є третейське судочинство. Згодом будуть закладені правові

основи для мирової юстиції. Будуть реорганізовані функції нотаріальних органів. Вимагають удосконалення діяльності державної виконавчої служби. Все це зумовлює появу нових навчальних дисциплін на які будуть покладені цілий ряд науково-дослідних завдань, які повинні вирішуватися викладачами кафедри із належними методологічними підходами і формування аргументованих висновків, положень і прикладних пропозицій.

Сьогодні слід враховувати і зміни які відбуваються у психології суддів практиків, науковців, а саме визнання судової практики як джерела процесуальних галузей права. Відхід від нормативістських позицій у праворозумінні сприяє формуванню демократичних засад у судовій діяльності, сприяє вирішенню життєвих конфліктів з позицій морально-етичних засад, суспільного значення, а головне – формуванню єдиної судової практики в аналогічних практичних ситуаціях.

У кримінальному процесі України відбуваються фундаментальні законодавчі зміни. Прийняття нового кримінального процесуального кодексу України і введення його в дію у листопаді 2012 року, запроваджує нові принципи і нові підходи у сфері досудового слідства і кримінального судочинства.

У цивільному, адміністративному, господарському процесі України помітилися тенденції формування єдиних засад судочинства, створення критеріїв розмежування між ними компетенції, вироблення єдиних правил судочинства. Зміни і доповнення до ЦПК, КАС, ГПК України сприяють формуванню демократичного та ефективного судочинства. Це створює підстави для розробки нових концепцій в науках відповідних галузей права, розв'язання існуючих проблемних питань, удосконалення норм та інститутів процесуальних галузей права. У зв'язку з цим зростає роль науки, яка повинна завжди йти попереду практики.

Одним з основоположних напрямків розвитку фундаментальної науки на кафедрі є удосконалення вищої освіти. Підготовка майбутніх юристів – практиків є основною метою викладачів кафедри. Сучасний розвиток суспільних відносин в державі вимагає підготовку висококваліфікованих спеціалістів, здатних правильно оцінювати практичну ситуацію, вміти давати правову кваліфікацію правовідносинам, знати діюче законодавство України і ефективно його застосовувати.

Все це передбачає вирішення викладацьким складом кафедри наступних найголовніших завдань: подальший розвиток фундаментальної науки; підвищення якості у наукових пошуках; забезпечення навчально-методичною літературою дисциплін кафедри; підвищення контролю за якістю отриманих знань студентами.

Провести наступні наукові конференції, круглі столи, симпозіуми тощо:

1. У 2013 році організувати і провести науково-практичну

конференцію «Теоретико-методологічні, практичні проблеми процесуальних галузей права в Україні».

2. У 2014 році провести круглий стіл «Актуальні проблеми удосконалення цивільного процесуального законодавства України».

3. У 2016 році організувати і провести разом з Апеляційним судом у Чернівецькій області міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні питання судочинства в Україні та інших країнах».

2. Опублікувати монографії.

2013р. Гетманцев О.В. «Теоретико-методологічні проблеми цивільного процесуального права України». Монографія.

2013р. Татулич І.Ю. «Цивільна процесуальна форма в суді першої інстанції». Монографія.

2014р. Гетманцев О.В., Кондрат'єва Л.А., Паскар А.Л., Кіріяк О.В., Татулич І.Ю., Дергач Л.В., Тарануха В.П. «Актуальні проблеми цивільного, кримінального, адміністративного процесу». Колективна монографія.

2014р. Кіріяк О.В. «Норма цивільного процесуального права». Монографія.

2015р. Паскар А.Л. «Цивільні процесуальні правовідносини». Монографія.

2015р. Тарануха В.П. «Адміністративно-судова процесуально-правова форма». Монографія.

2016р. Кушнір Н.М. «Судові помилки: поняття, види, шляхи подолання». Монографія.

2016р. Паскар А.Л. «Структура цивільного процесуального судочинства України», Монографія.

2017р. Цибуляк-Кутевич А.С. «Мирова юстиція в Україні».

2018р. Кімчинська С.В. «Захист трудових прав неповнолітніх в цивільному судочинстві України». Монографія.

2019р. Кіріяк О.В. «Правозастосовча діяльність суду в цивільному судочинстві України». Монографія.

3. Статті у рейтингових наукових журналах з правознавства.

Провідним науковцям кафедри продовжити практику щорічного оприлюднення основних результатів своїх досліджень на сторінках центральних наукових журналів з правознавства України (насамперед «**Права України**», «**Юридична Україна**», «**Підприємництво, господарство і право**») та інших країн.

Розділ 3.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу.

Науково-практична, педагогічна цінність фахівця визначається, головним чином тими напрямками, коли він шукає нові рішення, тобто, коли його діяльність набуває творчого характеру, коли треба вирішувати проблемні питання, що виникають під час роботи, а для цього потрібно глибоко розуміти суть процесів і явищ. Виходячи з цього викладачі кафедри розробили нову методичну документацію, для всіх форм навчального плану, що дозволяє розмістити на Web-сторінках сайту кафедри.

Планується розширення кафедральної бібліотеки.

Упродовж останніх років спостерігається інтенсивне зростання бібліотечного фонду кафедри. Значно збільшився фонд періодичних видань, багато з яких на електронних носіях та фонд електронних видань. Ведеться робота з створення власного фонду повнотекстових електронних посібників, підручників та методичних матеріалів викладачів кафедри.

3.1. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Розробити науково-методологічні засади, критерії та процедури здійснення комплексного забезпечення якості та моніторингу підготовки студентів на усіх рівнях реалізації освітнього процесу, запровадити автоматизовану комп'ютерну систему модульної, залікової, іспитової та державної перевірки знань, умінь та навиків студентів.

Переробити із врахуванням досвіду найпередовіших вищих юридичних навчальних закладів України, Європи та світу, вимог юридичної практики освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів: «Бакалавр», «Спеціаліст».

Запровадити вручення студентам кафедри додатку до диплома європейського зразка.

Протягом декількох найближчих років розробити електронні версії навчально-методичних комплексів для студентів з кожної дисципліни, передбаченої робочим навчальним планом.

Домогтися повної прозорості навчального процесу.

Запровадити рейтингову систему оцінювання знань студентів.

Не допустити формалізації накопичувальної системи оцінок у гонитві за новаторством, не нехтувати традиційними формами перевірки знань, умінь та навиків студентів, зокрема, контрольними роботами, колоквіумами, звичайним опитуванням, тестуванням.

Поступово, але неухильно перенести центр ваги в індивідуальній роботі зі студентами на залучення кожного з них до самостійної науково-дослідної роботи, до участі в різноманітних конкурсах та проектах в Україні та за кордоном, до виконання різноманітних практичних проектів у сфері юриспруденції.

3.2. Опублікування підручників та навчальних посібників.

З дисциплін кафедри підготувати і видати навчальні посібники та підручники:

2014р. Дергач Л.В. Кримінальний процес України. Навчальний посібник.

2015р. Гетманцев О.В. Цивільне процесуальне право України. Навчальний посібник (після апробації даного посібника видати з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України).

2015р. Тарануха В.П. Адміністративний процес України. Навчальний посібник (з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України).

2016р. Гетманцев О.В. Цивільний процес України.

Підручник. З грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України).

2017р. Гетманцев О.В., Паскар А.Л., Татулич І.Ю. Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ у судах України. Навчальний посібник.

2018р. Дергач Л.В. Особливості розгляду окремих категорій кримінальних справ. Навчальний посібник.

2018р. Тарануха В.П., Гордєєв В.В. Особливості розгляду окремих категорій адміністративних справ у судах України. Навчальний посібник.

2019р. Гетманцев О.В., Кіріяк О.В. Третейське судочинство в Україні. Навчальний посібник.

3.3. Практична підготовка студентів.

Сьогодні майбутні студенти повинні знати не лише теорію, а й вивчати судову практику. З цією метою кафедрою розроблено нові навчальні програми, практикуми з навчальних дисциплін, за допомогою яких студент краще орієнтується у вирішенні практичних ситуацій, що дає змогу поєднувати теоретичне накопичення знань з практикою.

Підготовка студентів до практичної роботи з необхідністю передбачає залучення фахівців до читання лекцій з спеціальних дисциплін.

Розробити та запровадити в навчальний процес наскрізні та безперервні програми практик, нові форми практичної підготовки студентів.

Створити та постійно оновлювати банк даних про подальшу професійну кар'єру кожного випускника кафедри, з врахуванням їх досвіду корегувати програми навчальних дисциплін та програми практик студентів.

Не допускати формалізму у звітах про проходження студентами практик та під час захисту відповідних звітів.

Ще більше розвинути практику залучення до роботи у якості викладачів кафедри найкращих та найпрогресивніших практиків міста та області. Надавати даним практикам всебічну допомогу у підготовці ними кандидатських та докторських дисертацій з метою підготовки із них майбутніх штатних викладачів кафедри.

Підтримати та всебічно розвинути практику рекомендації на роботу кращих випускників кафедри у разі наявності відповідних вакансій за місцем їх переддипломної чи асистентської практики.

Продовжити практику комплектування професорсько-викладацького складу кафедри за рахунок випускників, що набули досвіду практичної роботи.

Сформувати систему взаємних зв'язків кафедри та найбільших роботодавців з метою забезпечення здобуття студентами професійних навиків під час проходження відповідних практик.

Розробити і запровадити систему ранньої адаптації випускників кафедри до первинних професійних посад.

Забезпечення якісної практичної підготовки студентів віднести до числа найважливіших критеріїв під час

оцінювання роботи завідувача кафедрою та викладача – безпосереднього керівника практики.

Розділ 4.

Виховна робота.

Розробити та постійно вдосконалювати Концепцію виховної роботи зі студентами кафедри протягом усього періоду перебування його в стінах університету.

Громадянську активну позицію, чесність, патріотизм, нетерпимість до будь-яких антисуспільних проявів вважати такими ж невід’ємними якостями сучасного юриста, як і його високопрофесійну фахову підготовку.

Дбаючи про створення оптимальних умов для виховної роботи, не варто виносити завдання виховання за рамки навчального процесу. Треба зважати на дієвість і впливовість великого спектру форм діяльності, які сприяють формуванню всебічно розвиненої особистості. Це навчальні заняття, практика, наукові гуртки, творчі студії, екскурсії, походи, різноманітні форми і види суспільно-корисної праці.

Реалізувати завдання виховання особистості студента можливо лише за умови єдності трьох складових освіти – навчання, розвитку і виховання. Проте є деяка різниця в ролі навчання і виховання в становленні особистості фахівця: навчання діє на індивідуально-виконавчий зміст діяльності, формує знання, уміння і навички. Виховання ж формує ставлення, смисли діяльності. У діяльності викладача навчання і виховання нероздільні. Тому навчання, освіта – це основний, хоч і не єдиний шлях виховання. Завдання виховання завжди включає в себе завдання організації спеціальної провідної діяльності, яка слугує виховній меті. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів, адміністрації, органів студентського самоврядування та громадських об’єднань студентської молоді.

За основу у виховній роботі зі студентами кафедри взяти кращі вітчизняні традиції та загальнолюдські цінності.

Виховний процес зі студентами-юристами здійснювати не абстрактно, а в нерозривному зв’язку з їх фаховою підготовкою, працювати не час від часу, а систематично, поєднувати індивідуальний та груповий підходи.

Розділ 5.

Міжнародні зв’язки кафедри.

Значну допомогу у підвищенні свого наукового потенціалу викладачам кафедри надали щорічні конференції, в яких беруть вони участь, а також постійні зв’язки колективу кафедри з кафедрами Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», Катеринбурзька юридична академія, Санкт - Петербурзький державний університет та ряду інших вузів.

З метою кращого представлення себе у світовому інформаційному просторі кафедрі завершити підготовку

якомога повнішого веб-сайту про себе.

Започаткувати міжнародну кооперацію у підготовці науково-педагогічних кадрів та обмін ними у здійсненні навчальної та наукової роботи.

Домогтись реального міжнародного обміну студентами в рамках Болонського процесу.

Заключення. Реалізація «Перспективного плану розвитку кафедри правосуддя юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на період 2011-2020 років» за усіма параметрами діяльності забезпечить обґрунтоване віднесення її за будь-якою шкалою рейтингів до числа провідних кафедр на факультеті, в університеті та в Україні, слугуватиме достатньою підставою для незрівнянно якіснішої підготовки фахівців-юристів, що спеціалізуються по кафедрі та успішного працевлаштування їх за набутим фахом, підтверджуватиме спроможність професорсько-викладацького складу кафедри краще від більшості інших аналогічних кафедр юридичних вишів України виконувати державне замовлення на підготовку правознавців.

«Перспективний план розвитку кафедри правосуддя юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2011-2020 рр.» уточнювати на початку кожного нового навчального року.